

سبزراهه ها؛ راهکار انسجام منظر طبیعی در شهر پایدار مطالعه موردی: محله امام زاده معصوم (ع) و هفت چنار تهران

اسحق رضازاده*

کارشناسی ارشد معماری / عضو هیات علمی گروه معماری دانشکده هنر و معماری
دانشگاه مازندران

مازندران، بابلسر، دانشکده هنر و معماری، e.rezazadeh@umz.ac.ir

چکیده

منظر طبیعی در یک شهر شبکه ای است از عناصر طبیعی نظیر رودخانه، مسیرهای آب، پارکهای شهری، مناطق سبز حفاظت شده و ... و عناصر ساخته دست بشری مانند کانالهای آب، مسیرهای ریلهای راه آهن و ... که تاثیرات اکولوژیکی بسزایی در شهر ایفا می کنند. این شبکه های سبز میتوانند در حفظ محیط طبیعی، حفاظت از انواع گونه های گیاهی، سلامتی ساکنین و همچنین گونه هایی از حمل و نقل موثر واقع گردند که همگی بر روی افزایش کیفی و کمی ساکنین شهرها بسیار موثر است. یکی از روشهای بهبود کیفی و کمی این شبکه های سبز ترکیب و هماهنگی آنها با سایر لایه ها و شبکه های شهری نظیر شبکه های اجتماعی، فرهنگی، تاریخی، اقتصادی و حرکتی در شهرهای امروزی است که باعث ایجاد پیوستگی در کل شهر در مقیاس کلان و میان عناصر شهری در مقیاس خرد چه از نقطه نظر طبیعی و چه مصنوعی میگردد. در این مقاله سعی بر آن است عناصر مناظر طبیعی در شهر در ابتدا تعریف شده و محاسن و فواید آنها در جوامع شهری امروزی بر اساس محورهای توسعه پایدار مطرح گردد. سپس در نظر است تا الگویی برای ایجاد این هماهنگی بر اساس سایر لایه های مطرح شده در شهر ارائه گردد. در انتها محدوده امامزاده معصوم (ع) و هفت چنار واقع در منطقه ده شهرداری تهران به عنوان نمونه موردی در زمینه این الگو مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

واژه های کلیدی: سبزراهه، منظر طبیعی، منظر اجتماعی، منظر فرهنگی، منظر تاریخی

۱- مقدمه

شهر نشینی و حضور در شهرها امروزه وابسته به شرایط قومی و قبیلله ای نیست. پویایی و گسترش کلان شهرها شرایط را برای حضور مردم با تفکرات و فرهنگ های مختلف در کنار هم مهیا نموده است و درک عمومی شهر و ندان را از فضا های شهری بسیار ارتقاء داده است. در این برهه طراحان از توانمندی و قابلیت های شهری برای ایجاد فضایی در خور شهری پویا استفاده می کنند این قابلیت ها می توانند یک اثر تاریخی، بنای مذهبی و یا فرهنگی، عنصری صنعتی که نمادی از تکنولوژی است و یا عنصری طبیعی و ... می باشد. با توجه به این عناصر می توان فضایی با ارزش و شخصیت و هویت بوجود آورد که توانایی برقراری ارتباط با شهروند را